

Statens landbruksforvaltning
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/1410

Dato
20.12.2012

Fastsettelse av forskrift om fastsettelse av nedsatte tollsatser ved import av industrielt bearbeidede landbruksvarer

Landbruks- og matdepartementet har i dag fastsatt ny forskrift om fastsettelse av nedsatte tollsatser ved import av industrielt bearbeidede landbruksvarer (heretter RÅK-importforskriften). Forskriften trer i kraft 1. januar 2013, og erstatter forskrift 21. desember 2001 nr. 1647 om fastsettelse av nedsatte tollsatser ved import av industrielt bearbeidede jordbruksvarer som oppheves fra samme tidspunkt. Det bes om at Statens landbruksforvaltning (heretter SLF) informerer berørte aktører på en hensiktsmessig måte.

Den nye forskriften innebærer i hovedsak kun en omsystematisering av regelverket, og inneholder i liten grad materielle endringer av RÅK-importordningen. De materielle endringene som foreligger knytter seg i hovedsak til en opprydding i ordningens vareomfang, uten at dette påvirker tollsatsen for de aktuelle varene.

Forskriftsendringene har vært beskrevet i høringsutkastet som ble sendt på høring den 30. oktober 2012. Høringsfristen ble satt til 11. desember 2012.

Departementet vil i det videre redegjøre for forskriftens endelige innhold, med bakgrunn i de innspill som ble mottatt i forbindelse med høringen av forskriftsutkastet.

1. Bakgrunn

Departementet iverksatte arbeidet med revisjon av regelverket for RÅK-importordningen som et ledd i en prosess der man gjennomgår alle forskriftene på

området for import av landbruksvarer for å forenkle regelverket og vurdere det opp mot dagens behov.

For noen bearbejdede landbruksvarer har Norge gjennom ulike handelsavtaler forpliktet seg til å beregne tollsatsen ut fra varens nærmere innhold av spesifikke råvarer. Vårt nasjonale regelverk innebærer derfor i prinsippet kun en ren implementering av Protokoll 3 til EØS-avtalen og ulike frihandelsavtaler med tredjeland som er sanksjonert av Stortinget. I høringsutkastet til ny RÅK-importforskrift var derfor både tollsatsene og beregningsmetodene videreført uendret. Innenfor de rammene som er satt i de ulike handelsavtalene, ble det imidlertid foreslått en forenkling av regelverket gjennom en fornyet systematisering av ordningens vareomfang og regelverkets oppbygning generelt.

For det første ble det foreslått en opprydding av ordningens vareomfang slik at forskriftens virkeområde hovedsakelig begrenses til ferdigvarer der beregningen av tollsatsen er basert på råvareinnhold. Dette innebar at man foreslo å flytte flere ferdigvarer med fast tollsats direkte inn i Tolltariffen.

Videre ble det foreslått å ta fiskefôr og landbruksvarer til teknisk bruk ut av vareomfanget for RÅK-importforskriften. For disse ferdigvarene kan det allerede gis tollnedsettelse i medhold av annet regelverk.¹ Også tollvarenummer 35.02.2090 (albuminer) ble foreslått tatt ut av RÅK-importforskriftens vareomfang slik at dette tollvarenummeret heretter kun administreres i medhold av forskrift om administrative tollnedsettelse (heretter FAT).

For å skape et mer helhetlig regelverk ble det videre foreslått at tollsatser for de ulike handelsavtalene, GSP-regimet og ordinær toll skulle fremgå direkte av forskriften, og ikke kun av SLFs rundskriv.

Det ble videre foreslått å harmonisere forskriftens administrative bestemmelser med annet regelverk innenfor Landbruks- og matdepartementets forvaltningsområde. Når det gjelder regelen om tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft der det avdekkes feil i fortollingen, har Landbruks- og matdepartementet og tollmyndighetene igangsatt et arbeid hvor man vil se nærmere på arbeidsfordelingen mellom landbruksmyndighetene og tollmyndighetene. Dette kan på sikt medføre en endring av regelverket på dette punktet, men bestemmelsen ble foreslått videreført inntil videre.

2. Høringen av forslaget

Høringsnotatet ble sendt til i alt 22 høringsinstanser. Departementet har mottatt hørings svar fra 12 av disse, hvorav 8 ikke hadde merknader til forslagene. Uttalelsene er gjort tilgjengelige på departementets nettsider.

¹ Hhv. forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (FAT) § 15 nr. 1 (Særlige fôrprodukter) og forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) § 5-7-2 (Landbruksvarer til teknisk bruk).

Hovedinntrykket fra høringen er at høringsinstansene stiller seg positive til den foreslåtte omsystematisering av regelverket. Det har imidlertid fremkommet merknader til enkeltheter i høringsforslaget.

Både *Norsk Landbrukssamvirke* og *Norges Bondelag* stiller seg i all hovedsak positive til høringsforslaget, men understreker begge behov for en god kontroll av RÅK-importen gjennom et godt samarbeid mellom SLF og Toll- og avgiftsdirektoratet (heretter TAD). Videre er Norsk Landbrukssamvirke opptatt av at importørene og andre, som følge av overføringen av RÅK-varer med faste tollsatser direkte inn i Tolltariffen, ikke må miste oversikten over rammebetingelsene for RÅK-importen og hvilke varer som omfattes av EØS-avtalens protokoll 3.

Både *TAD* og *SLF* viser til at frihandelsavtalene iverksatt i 2012 ikke er tatt med i utkastet til ny forskrift. Departementet har inntatt disse i endelig forskrift, og nye frihandelsavtaler vil fortløpende bli lagt inn.

TAD har også pekt på noen mindre uoverensstemmelser i tollsatsene i høringsutkastet sammenliknet med TVINN. Departementet vil her vise til at man ut fra et forenklingshensyn har valgt å justere tollsatsen for noen varer med noen få øre. Dette skal imidlertid utelukkende slå ut til gunst for importørene.

Videre har *TAD* påpekt at SLFs hjemmel til å kreve fremleggelse av klassifiseringsavgjørelse kan medføre mye ekstraarbeid for tollmyndighetene. Departementet vil her understreke at det er viktig at SLF i enkelt tilfeller kan kreve fremleggelse av et bindende klassifiseringsvedtak for at sikre at importøren får beregnet en korrekt tollsats. Tilsvarende hjemmel finnes allerede i dag i FAT. Denne hjemmelen har imidlertid vært lite brukt i praksis, og den forventes heller ikke brukt i noe større omfang etter RÅK-importforskriften.

SLF har i sin høringsuttalelse etterlyst en videreføring av tidligere § 16 om omgjøring av utstedte tillatelser til nedsatt tollsats ved endringer i tollnivået som følge av endringer av internasjonale avtaler og tollsatser fastsatt av Stortinget. Selv om det i tollmeldingene som går ut til importørene er inntatt et forbehold om omgjøring i slike tilfeller, er departementet enig i at det av hensyn til helheten i regelverket også bør inntas en regel om omgjøring i den nye forskriften. Bestemmelsen er derfor videreført i en ny § 4, se omtale nedenfor.

3. MERKNADER TIL DE ENKELTE BESTEMMELSENE

Til § 1 Virkeområde

Av bestemmelsen fremgår det at forskriftens virkeområde er avgrenset til bearbeidede landbruksvarer omfattet av vedlegg 1.

Til § 2 Tollnedsettelse

Bestemmelsen regulerer de ulike beregningsmetodene som benyttes ved fastsettelse av tollsats for ferdigvarer som omfattes av vedlegg 1. For ferdigvarer omfattet av vedlegg 1 anvendes tollsatsen som fremgår her, med mindre det anvises at tollsatsen for varen skal fastsettes etter matrise- eller deklarasjonsberegning, jf. første ledd.

Annet ledd gir nærmere bestemmelser om fastsettelse av tollsats basert på matriseberegning. Ved matriseberegning består tollsatsen av et fastelement og et variabelt element. Det variable elementet beregnes på grunnlag av ferdigvarens innhold av råvarer omregnet til nærmere bestemte representantvarer og tilhørende satser gitt i vedlegg 2. Se nærmere omtale under merknader til vedleggene.

Tredje ledd regulerer tollsatser fastsatt etter deklarasjonsberegning. Ved deklarasjonsberegning består tollsatsen av et fastelement og et variabelt element. Det variable elementet beregnes på grunnlag av ferdigvarens prosentvise innhold av tollbelagte råvarer multiplisert med tilhørende satser som fremgår av vedlegg 2. Se nærmere omtale under merknader til vedlegg 1 og 2.

Til § 3 Søknad

Av bestemmelsens første ledd fremgår det at tollnedsettelse etter matrise- eller deklarasjonsberegning innvilges etter søknad til SLF. Ved både matrise- og deklarasjonsberegning avhenger tollnedsettelsen av den konkrete varens faktiske råvaresammensetning. For å kunne beregne tollsatsen for den konkrete varen er SLF avhengig av en beskrivelse av varens råvareinnhold. SLF er derfor i annet ledd gitt hjemmel til å fastsette nærmere krav til dokumentasjon og søknadens innhold og form. Videre er SLF gitt hjemmel til å kreve fremleggelse av vareprøver og klassifiseringsavgjørelse fra tollmyndighetene.

Av første ledd annen setning fremgår det at tollnedsettelsen tidligst gis gyldighet fra den dato søknaden er registrert innkommet i SLF.

Tredje ledd er en ren videreføring av "feil i fortollingen"- regelen i tidligere forskrifts § 11 annet ledd. Bestemmelsen innebærer et begrenset unntak fra hovedregelen om at søknad om tollfritak og tollnedsettelse må foreligge senest på innførselstidspunktet, jf. første ledd annen setning, der det avdekkes feil ved fortollingen. Tollsatsen vil i slike tilfeller settes 20 % høyere enn nedsatt tollsats ville vært på fortollingstidspunktet dersom varen hadde vært korrekt fortollet og tollmelding hadde vært utstedt. Dersom tollsatsen hadde vært null, fastsettes den skjønnsmessig i hvert enkelt tilfelle.

Til § 4 Omgjøring av utstedte tillatelse til nedsatt tollsats

Bestemmelsen er ny sammenliknet med høringsutkastet og innebærer en videreføring av tidligere forskrifts § 16. SLF er gitt hjemmel til å omgjøre tollsatser i allerede utstedte

tillatelser til nedsatt tollsats dersom det skjer endringer i tollnivået som følge av internasjonale avtaler eller av Stortingets øvrige tollvedtak, og dette får betydning for disse.

Til § 5 Opplysningsplikt og kontroll

Første ledd fastslår at SLF fører tilsyn med at vilkårene for tollnedsettelse er oppfylt.

Av annet ledd fremgår det at importører som har fått innvilget tollnedsettelse, plikter å gi alle opplysninger som SLF trenger for å kunne forvalte ordningen, herunder kan SLF kreve å få overlevert regnskap, korrespondanse og annen dokumentasjon. I nødvendighetskriteriet ligger det at opplysningsplikten ikke er ubegrenset og at bare relevante opplysninger kan kreves. Typisk vil dette dreie seg om dokumentasjon som muliggjør en effektiv kontroll av om en tollnedsettelse er innvilget i overensstemmelse med forskriften. Kontrollen kan gjennomføres ved stedlig kontroll hos foretaket, jf. tredje ledd. Når det gjelder kravet om revisorbekreftelse, er dette tatt med som en "kanbestemmelse" i annet ledd annet punktum da det etter departementets vurdering ikke er behov for et generelt krav. SLF har likevel adgang til å kreve dette i den enkelte sak dersom det anses å foreligge et konkret behov.

Til § 6 Tilbaketrekking av tollnedsettelse mv.

Bestemmelsen regulerer forvaltningens reaksjonsmuligheter ved brudd på bestemmelsene i selve forskriften eller vilkår fastsatt med hjemmel i forskriften. Etter bestemmelsen er SLF gitt hjemmel til å trekke tilbake tillatelse til nedsatt tollsats (TNT). Dette vil typisk gjelde der det viser seg at tollnedsettelsen er gitt på feil faktisk grunnlag, f.eks. ved feil i innsendt deklarasjon/resept.

Videre er SLF gitt hjemmel til å nekte innrømmelse av ny tillatelse i inntil ett år. Utestenging kan få betydelige økonomiske konsekvenser for foretaket, og forutsettes derfor forbeholdt grovere og/eller gjentatte regelverksbrudd.

Til § 7 Anvendelseserklæring

Bestemmelsen er ny og tilsvarende FAT § 28. Den gir SLF fullmakt til å kreve at importøren avgir en erklæring om varens anvendelse før tollnedsettelse innrømmes etter denne forskrift. Anvendelseserklæringen skal følge varen dersom varen selges videre. Ved et slikt videresalg forpliktes kjøper i henhold til anvendelseserklæringen.

Til § 8 Forvaltningsmyndighet

Bestemmelsen gir SLF fullmakt til å forvalte RÅK-importordningen.

Til § 9 Klage

Vedtaket fattet i medhold av forskriften kan påklages til Landbruks- og matdepartementet i henhold til bestemmelsene i forvaltningsloven.

Til § 10 Ikrafttredelse og endringer i andre forskrifter

Forskriften trer i kraft 1. januar 2013. Forskrift 21. desember 2001 nr. 1647 om fastsettelse av nedsatte tollsats ved import av industrielt bearbejdede jordbruksvarer oppheves fra samme dato.

Til Vedlegg 1: Vareomfang

Vedlegg 1 erstatter tabell 1 til rundskriv og vedlegg 1 og 3 i tidligere forskrift, og innebærer således ingen materielle endringer.

Vedlegg 1 kolonne 1 regulerer forskriftens virkeområde, dvs. hvilke tollvarenummer som omfattes av ordningen. Vareomfanget er noe redusert sammenliknet med tabell 1 til dagens rundskriv, fordi flere ferdigvarer med fast tollsats er flyttet inn i Tolltariffen.

I de neste kolonnene fremgår det hva tollsatsen er, og eventuelt hvordan den skal beregnes på bakgrunn av råvareinnhold. Overskriftene i kolonne 2, 3, 4 og 5 angir hvilke opprinnelseslandene de ulike tollsatsene gjelder for.

Der varenummeret er markert med D1/D2 (deklarasjon) beregnes tollsatsen etter vedlegg 2. Dette skjer ved å multiplisere ferdigvarens prosentvise innhold av råvarene med respektive satser i vedlegg 2 kolonne 4 (for tredjeland/GSP) eller kolonne 5 (EØS/EFTA/FTA).

For varenummer som er markert med MX1/MX2 (matrise) må ferdigvarens råvareinnhold regnes om til representantråvarene for matriseberegning markert med (1) i vedlegg 2. Matrisen, som fremgår av vedlegg 3, benyttes for å finne frem til andelen av representantråvarene i ferdigvaren. For varer der råvareinnholdet avviker fra råvarene som inngår i vedlegg 3, må man først benytte omregningsfaktorer som fremgår av vedlegg 4. Ferdigvarens tollsats beregnes så ved å multiplisere andel av representantråvaren med respektive satser i vedlegg 2 kolonne 2 (for tredjeland/GSP) eller kolonne 3 (EØS/EFTA/FTA).

Til Vedlegg 2: Satser til utregning av råvareavhengig toll

Vedlegg 2 viser hvilke råvaresatser som legges til grunn ved utregning av tollsats basert på ferdigvarens råvareinnhold.

Til Vedlegg 3: Matriser

Vedlegg 3 viser matrisene som benyttes for å finne mengde av representantvarene som skal inngå i beregningene.

Til Vedlegg 4: Omregningsfaktorer for matriseberegning

For varer der råvareinnholdet avviker fra råvarene som inngår i vedlegg 3, benyttes omregningsfaktorer som fremgår av vedlegg 4.

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
avdelingsdirektør

Eivind Skjulestad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer